Dinas a Sir Abertawe

Cofnodion Cyfarfod y Y Cyngor

O bell drwy Microsoft Teams

Dydd Iau, 10 Medi 2020 am 4.00 pm

Yn Bresennol: Y Cynghorydd D W W Thomas (Cadeirydd) oedd yn llywyddu

Y Cynghorydd(wyr)	Y Cynghorydd(wyr)	Y Cynghorydd(wyr)
C Anderson	D H Hopkins	C L Philpott
P M Black	L James	S Pritchard
J E Burtonshaw	O G James	A Pugh
M C Child	Y V Jardine	J A Raynor
J P Curtice	J W Jones	C Richards
P Downing	L R Jones	K M Roberts
C R Doyle	M H Jones	B J Rowlands
M Durke	P K Jones	M Sherwood
C R Evans	S M Jones	R V Smith
W Evans	E J King	A H Stevens
E W Fitzgerald	E T Kirchner	R C Stewart
R Francis-Davies	M A Langstone	D G Sullivan
S J Gallagher	A S Lewis	M Sykes
L S Gibbard	M B Lewis	G J Tanner
F M Gordon	W G Lewis	M Thomas
K M Griffiths	C E Lloyd	L G Thomas
J A Hale	P Lloyd	W G Thomas
D W Helliwell	I E Mann	L J Tyler-Lloyd
T J Hennegan	P M Matthews	G D Walker
C A Holley	P N May	L V Walton
P R Hood-Williams	H M Morris	T M White
B Hopkins	D Phillips	

Swyddog(ion)

Huw Evans	Pennaeth y Gwasanaethau Democrataidd
Adam Hill	Dirprwy Brif Weithredwr/Cyfarwyddwr Adnoddau
Tracey Meredith	Prif Swyddog Cyfreithiol
Phil Roberts	Prif Weithredwr
Ben Smith	Prif Swyddog Cyllid / Swyddog Adran 151
Paula O'Connor	Lay Member of Audit Committee

Ymddiheuriadau am absenoldeb

Y Cynghorydd(wyr): N J Davies, A M Day a/ac R D Lewis

---

160. Datgeliadau o fuddiannau personol a rhagfarnol.

Rhoddodd y Prif Swyddog Cyfreithiol gyngor ynghylch y cysylltiadau personol a rhagfarnol posib y gallai fod gan gynghorwyr a swyddogion ag eitemau ar yr agenda.

Atgoffodd Pennaeth y Gwasanaethau Democrataidd gynghorwyr a swyddogion y dylid llenwi'r daflen "Datgeliadau o fuddiannau personol a rhagfarnol" os oes gan y cynghorydd/swyddog fudd i'w ddatgan yn unig. Nid oes angen dychwelyd ffurflenni os nad oes unrhyw beth i'w ddatgan. Hysbyswyd cynghorwyr a swyddogion hefyd y dylid datgan unrhyw fudd ar lafar ac yn ysgrifenedig ar y daflen.

Yn unol â darpariaethau'r Côd Ymddygiad a fabwysiadwyd gan Ddinas a Sir Abertawe, datganwyd y buddiannau canlynol:

1) Datganodd y Cynghorwyr C Anderson, M C Child, J P Curtice, R Francis-Davies, J A Hale, T J Hennegan, A S Lewis, C E Lloyd, M Sherwood, R V Smith a G D Walker gysylltiad personol â Chofnod 169 "Datganiad o Gyfrifon 2019/20".

161. Cofnodion.

Penderfynwyd cymeradwyo'r cofnodion canlynol a'u llofnodi fel cofnod cywir:

1) Cyfarfod Cyffredin o'r Cyngor a gynhaliwyd ar 2 Gorffennaf 2020.

162. Ymatebion ysgrifenedig i gwestiynau a ofynnwyd yng Nghyfarfod Cyffredinol Diwethaf y Cyngor.

Cyflwynodd y Prif Swyddog Cyfreithiol adroddiad gwybodaeth a oedd yn nodi'r ymatebion ysgrifenedig i gwestiynau a ofynnwyd yn y cyfarfod cyffredin diwethaf o'r cyngor.

163. Cyhoeddiadau'r Aelod Llywyddol.

1) Cydymdeimladau

a) Cyn-gynghorydd W Gethin Evans

Mynegodd yr Aelod Llywyddol ei dristwch wrth gyfeirio at farwolaeth ddiweddar y cyn-Gynghorydd W Gethin Evans. Bu'r Cynghorydd Gethin Evans yn gwasanaethu ward Pontybrenin ar y Cynghorau canlynol am tua 17 o flynyddoedd:

- Cyngor Bwrdeistref Dyffryn Lliw - 2 Mai 1991 tan 31 Mawrth 1996
- Cyngor Sir Gorllewin Morgannwg – 6 Mai 1993 i 31 Mawrth 1996
- Dinas a Sir Abertawe - 4 Mai 1995 i Mai 2008.

Bu'r Cynghorydd Gethin Evans hefyd yn Gadeirydd y Pwyllgor Cynllunio.

b) Cyn-Ddirprwy Reolwr Digwyddiadau Arbennig, John Birmingham

Mynegodd yr Aelod Llywyddol ei dristwch wrth gyfeirio at farwolaeth ddiweddar John Birmingham, cyn-Ddirprwy Reolwr Digwyddiadau Arbennig. Ymddeolodd John ym mis Mawrth 2018 ac roedd yn ffigwr allweddol wrth helpu i gyflwyno'r Eisteddfod Genedlaethol i Abertawe yn 2006.

Safodd pawb i ddangos cydymdeimlad a pharch.

2) Lucy Moore - Cyrraedd y rhestr fer ar gyfer Gwobr Rhagoriaeth Cymdeithas y Gyfraith

Cyhoeddodd y Llywydd fod Lucy Moore, Rheolwr Cyfreithiol Gofal Plant, wedi cyrraedd y rhestr fer ar gyfer Gwobr Rhagoriaeth Cymdeithas y Gyfraith, yr anrhydedd uchaf i gyfreithiwr yng Nghymru a Lloegr.

Mae Lucy wedi cyrraedd y rhestr fer ar gyfer y categori Cyfreithwyr Mewnol a hi yw'r unig gyfreithiwr awdurdod lleol ar y rhestr fer. Mae hi wedi cyrraedd y rhestr fer am y gwaith rhagorol y mae wedi'i wneud ar lefel genedlaethol gyda'r Gweithgor Cyfraith Gyhoeddus dan gadeiryddiaeth yr Anrhydeddus Mr Ustus Keehan a fydd yn y pen draw yn arwain at welliannau yn y ffordd o ddiogelu plant. Bydd enillwyr yn cael eu cyhoeddi mewn cyfres o seremonïau ar-lein o 13 Hydref 2020.

3) Cywiriadau/Diwygiadau i Wŷs y Cyngor

Dywedodd yr Aelod Llywyddol y dylai’r ymateb i “Cwestiwn 4 - Eitem 15, Cwestiynau i Gynghorwyr" fod yn enw "Arweinydd y Cyngor".

164. Cyhoeddiadau Arweinydd y Cyngor.

1) Julie Thomas, Pennaeth y Gwasanaethau Plant a Theulu - Ymddeol

Dywedodd Arweinydd y Cyngor y byddai Julie Thomas, Pennaeth Gwasanaethau Plant a Theuluoedd yr Adran Gwasanaethau Cymdeithasol yn ymddeol yn fuan. Diolchodd iddi am ei chyfraniad enfawr i Gyngor Abertawe ac am ei chyflawniadau yn ystod y cyfnod hwnnw. Rhoddodd ddymuniadau gorau'r cyngor iddi ar gyfer y dyfodol.

Adleisiodd y Cynghorwyr E J King a P R Hood-Williams eiriau Arweinydd y Cyngor, gan dalu teyrnged hefyd i Julie Thomas.

2) COVID-19

Cyfeiriodd Arweinydd y Cyngor at y cynnydd diweddar yn nifer yr achosion COVID-19 a dywedodd fod Cyngor Abertawe ynghyd â Chyngor Castell-nedd Port Talbot ar fin rhyddhau taflen gyngor i'r holl breswylwyr er mwyn rhoi cyngor am y pandemig a gobeithio atal neu leihau effaith yr ail don.

165. Cwestiynau gan y Cyhoedd.

Ni dderbyniwyd unrhyw gwestiynau.

166. Adroddiad Blynyddol y Pwyllgor Archwilio 2019/20.

Cyflwynodd Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio (Paula O'Connor), Adroddiad Blynyddol y Pwyllgor Archwilio 2019-2020 . Mae'r adroddiad yn amlinellu gwaith y pwyllgor yn ystod y cyfnod hwnnw.

Penderfynwyd ar y canlynol:

1) Dylid nodi Adroddiad Blynyddol y Pwyllgor Archwilio 2019-2020.

167. Penodi Aelod Lleyg Ychwanegol o'r Pwyllgor Archwilio.

Cyflwynodd y Dirprwy Brif Weithredwr/Cyfarwyddwr Adnoddau adroddiad a oedd yn amlinellu argymhelliad y Pwyllgor Archwilio ar 30 Mehefin 2020 ynghylch penodi Aelod Lleyg ychwanegol i'r Pwyllgor Archwilio.

Penderfynwyd ar y canlynol:

1) Dylid recriwtio Aelod Lleyg ychwanegol i'r Pwyllgor Archwilio.

168. Adroddiad Archwilio Cymru - Adroddiad Archwilio Cyfrifon - Dinas a Sir Abertawe.

Cyflwynodd Jason Garcia, Swyddfa Archwilio Cymru "Adroddiad Archwilio Cyfrifon 2019-2020 ar gyfer Dinas a Sir Abertawe".

Ymatebodd Geraint Norman (SAC) i gwestiynau technegol eu natur ac ymatebodd Ben Smith (Swyddog Adran 151) i gwestiynau'n ymwneud â sefyllfa Dinas a Sir Abertawe.

Penderfynwyd ar y canlynol:

1) Cymeradwyo a llofnodi'r Llythyr Sylwadau Terfynol.

2) Cymeradwyo'r datganiad.

169. Datganiad o Gyfrifon 2019/20.

Cyflwynodd y Swyddog Adran 151 adroddiad a oedd yn ceisio cymeradwyaeth ar gyfer Datganiad o Gyfrifon 2019-2020 ar 15 Medi 2020 neu cyn hynny.

Penderfynwyd cymeradwyo Datganiad o Gyfrifon 2019-2020 fel y'i nodir yn Atodiad A yr adroddiad.

170. Rhyddid er Anrhydedd Dinas a Sir Abertawe i Gangen Abertawe o Gymdeithas y Llynges Fasnachol.

Cyflwynodd yr Aelod Cabinet dros Gyflawni a Gweithrediadau adroddiad a oedd yn gofyn am ystyried rhoi Rhyddid er Anrhydedd Dinas a Sir Abertawe i Gangen Abertawe o Gymdeithas y Llynges Fasnachol.

Penderfynwyd ar y canlynol:

1) Rhoi Rhyddid er Anrhydedd Dinas a Sir Abertawe i Gangen Abertawe o Gymdeithas y Llynges Fasnachol.

2) Trefnir Cyfarfod Seremonïol o'r Cyngor ar ddyddiad i'w gadarnhau.

171. Diwygiadau i Gyfansoddiad y Cyngor.

Cyflwynodd yr Aelod Llywyddol, y Swyddog Monitro a Phennaeth y Gwasanaethau Democrataidd adroddiad gwybodaeth ar y cyd yn nodi'r diwygiadau a wnaed gan y Swyddog Monitro i Gyfansoddiad y Cyngor yn dilyn newidiadau rheoli a staffio i strwythur yr Adran Addysg.

172. Dynodi Cyfarwyddwr Addysg Statudol Dros Dro.

Cyflwynodd y Swyddog Monitro adroddiad a oedd yn ceisio penodi Pennaeth Cyflawniad a Phartneriaeth yn Gyfarwyddwr Addysg Statudol dros dro.

Penderfynwyd ar y canlynol:

1) Penodi Helen Morgan-Rees, Pennaeth y Gwasanaeth Cyflawniad a Phartneriaeth yn Gyfarwyddwr Addysg Statudol y cyngor dros dro. Bydd hyn am gyfnod o dri mis i ddechrau a bydd yn dod i rym tra bo'r Cyfarwyddwr Addysg Statudol presennol Nick Williams ar absenoldeb oherwydd salwch.

2) Rhoddir awdurdod dirprwyedig i'r Prif Weithredwr mewn ymgynghoriad ag Aelod y Cabinet dros Wella Addysg, Dysgu a Sgiliau i ymestyn y cyfnod o dri mis os bydd Nick Williams yn parhau i fod ar absenoldeb oherwydd salwch.

173. Cwestiynau gan y Cynghorwyr.

1) ‘Cwestiynau Atodol’ Rhan A

Cyflwynwyd saith (7) 'Cwestiwn Atodol' Rhan A. Ymatebodd Aelod(au) perthnasol y Cabinet ar ffurf atebion ysgrifenedig a gynhwyswyd yng Ngwŷs y Cyngor.

Nid oedd angen ymateb ysgrifenedig ar gyfer y cwestiynau atodol.

2) ‘Cwestiynau nad oes angen Cwestiynau Atodol ar eu cyfer' Rhan B

Ni chyflwynwyd unrhyw 'Gwestiynau Rhan B nad oes angen Cwestiynau Atodol ar eu cyfer'.

174. Rhybudd o Gynnig: Cwricwlwm Newydd.

Hysbysiad o Gynnig gan y Cynghorwyr R C Stewart, D H Hopkins, J A Raynor, C A Holley, L R Jones a P N May

"Y Cwricwlwm Newydd a 'Chymunedau, cyfraniadau a chynefin: Profiadau BAME a gweithgor newydd y cwricwlwm

Mae'r cyngor hwn yn croesawu cwricwlwm newydd Cymru ac mae wedi ymrwymo i'w weithredu'n llwyddiannus a'r gwelliant mewn addysgu a dysgu a fydd yn ei gynnig.

Rydym yn cydnabod bod ymgorffori'r cwricwlwm newydd yn gofyn am adnoddau priodol i sicrhau bod ein hamrywiaeth gyfoethog yn cael ei hadlewyrchu ar draws pob elfen o'r cwricwlwm ac ym mhob un o'n hysgolion.

Mae'r cyngor hwn yn cefnogi penodiad Llywodraeth Cymru o'r Athro Charlotte Williams i gadeirio'r gweithgor cwricwlwm newydd, i weithio gydag Estyn, wrth adolygu a datblygu'r adnoddau dysgu i gefnogi addysgu themâu sy'n ymwneud â chymunedau BAME.

Mae'r cyngor hwn wedi penderfynu:

1. *Gofyn i'r Arweinydd ysgrifennu at yr Athro Williams i addo cefnogaeth y cyngor hwn i'r gweithgor.*

2. *Cyfarwyddo'r adran Addysg i weithio gydag ysgolion, colegau a'r gymuned leol i gyfrannu at ymchwil a datblygu adnoddau gyda'r gweithgor.*

3. *Defnyddio Gwasanaeth Archifau Gorllewin Morgannwg i rannu ei adnodd gwych o ddogfennau a recordiadau i gefnogi'r gweithgor."*

Penderfynwyd mabwysiadu'r Hysbysiad o Gynnig diwygiedig a amlinellir uchod.

Daeth y cyfarfod I ben am 6.25 pm

Cadeirydd